

Era un cos a un nom pegat

JOSÉ BONET NAVARRO

CATEDRÀTIC DE DRET PROCESSAL UNIVERSITAT DE VALÈNCIA.
ACADÈMIC DE NÚMERO DE LA REAL ACADÈMIA DE CULTURA VALENCIANA

Era un cos a un nom pegat' podia haver cantat aquell geni del segle d'or espanyol nomenat Francisco Gómez de Quevedo Villegas i Santibáñez Cevallos, també conegut simplement com Quevedo, si, en lloc de fixar-se tant en l'apèndix olfatiu d'eixe atre geni que fon Luis de Góngora i Argote, haguera estat atent a com el lleigslador ve denominant al cos de secretaris judicials en estos temps de tan promiscua producció lleigslativa.

El cas és que des de la Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol, per la que es modifica la Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, en vigor justament des de l'1 d'octubre de 2015 segons la seua disposició final dècima, el cos de Secretaris Judicials passa a denominar-se de Lletrats de l'Administració de justícia. I, segons el seu preàmbul, «con ello se da respuesta a una demanda histórica del mismo, que considera que la denominación de secretarios judiciales conduce a equívocos sobre la función realmente desempeñada».

En efecte, integrats en un Cos Superior Jeràrquic únic, de caràcter nacional i en dependència del Mi-

nisteri de Justícia, estos funcionaris eixerixen importants competències, en caràcter d'autoritat, d'assistència a juges, tribunals i seccions de menors de les fiscalies a través de l'Oficina Judicial. Més concretament, entre atres funcions com l'ordenació formal del procés, la comunicació, gestió de llibres de registre, depòsit dels bens afectes als expedients, i també de cantitats, consignació i fiances, o l'estadística judicial, eixerixen res menys que la «fe pública judicial» de les actuacions processals, actuant com un notari en l'àmbit judicial; són cap de l'oficina judicial, dirigint al personal integrant de l'oficina judicial en l'aspecte tècnic processal; i també tenen atribuït un capital protagonisme en matèria de jurisdicció voluntària, actes de conciliació i eixecució. La importància d'estes funcions són tantes, en la meua opinió fins i tot en alguns casos excessives, que se'ls garantisa una certa posició d'independència a través d'un règim d'ingrés i ascens objectiu, inamovibilitat llevat causes lleigslament previstes, submissió a un règim d'absència i revocació, i d'incapacitat, incompatibilitat i prohibició propenc al dels juges i magistrats.

Donada la rellevància del càrrec, el nom de secretari judicial sembla que conduïa a equívocs, se suponen que a la baixa. En efecte, si repassem entre els múltiples significats que oferix el diccionari de la Real Acadèmia Espanyola, secretari, seria el «encargado de redactar la correspondencia de aquel a quien sirve para este fin»; o la «persona que está encargada de los asuntos y correspondencia no oficiales de una persona constituida en autoridad». Pero també és

cert que el mateix diccionari oferix com a significat el de «persona encargada de escribir la correspondencia, extender las actas, dar fe de los acuerdos y custodiar los documentos de una oficina, asamblea o corporación»; «persona que por oficio público da fe de escritos y actos»; «máximo dirigente de algunas instituciones y partidos políticos»; o fins i tot com sinònim de ministre, o «con quien el rey despachaba las consultas pertenecientes al ramo de que estaba encargado». No obstant, lo ben cert és que socialment sembla estar estesa una idea relativament piorativa del terme «secretari», quan es tracta en realitat d'un cos integrat per persones de profunda formació i altes funcions i responsabilitat.

I justament per a evitar estos pretesos equívocs, es substituïx la denominació de Secretaris Judicials per la de Lletrats de l'Administració de Justícia. Denominació que sembla reflectir la dignitat i importància del càrrec. Precisament per això mateixa, no s'alcança a comprendre per què se substituïx esta denominació precisament en l'àmbit de la justícia, i no en canvi en atres àmbits com el de l'administració, on els secretaris d'Ajuntament o els Secretaris d'Estat ostenten una dignitat i importància que poc o res

tenen que envejar a les corresponents de l'àmbit judicial.

En qualsevol cas, el canvi de denominació, a lo manco en apariència, es presenta efímer. Just als cinc dies d'otorgar als Secretaris Judicials el nom de Lletrats de l'Administració de Justícia, el Bolletí Oficial de l'Estat espanyol publica en data 6 d'octubre de 2015 la Llei 42/2015, de 5 d'octubre, de reforma de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjuiciament Civil, fa cas omís a lo que havia regulat pocs dies abans i, «passant de tot», el lleigslador torna a cridar-los «Secretari judicial», usant eixa denominació res menys que setantatrés voltes (cinc en el preàmbul, cinquanta-huit entre els seus preceptes, i deu en les disposicions transitòries i finals).

Esta espècie de volença al nom de Secretari Judicial en este cos professional sense cap gènere de dubtes resultarà per últim inútil. No cal tindre amplis coneiximents jurídics per a saber que la denominació de secretari judicial quedarà en no res, siga perquè ho remedié una més que convenient correcció d'errors en esta mateixa Llei, o siga, senzillament, pel fet de tractar-se d'una llei ordinària que, encara que sent posterior, carix d'apetit per a derogar o modificar una llei de ranc superior com la Llei Orgànica del Poder Judicial. En qualsevol cas, la perplexitat que provoca la palesa falta de rigor en el lleigslador no impediex constatar que el Cos de «Lletrats de l'Administració de Justícia» sembla tindre pegat, i ben pegat, el clàssic i segons pareix indigne nom de «Secretaris Judicials». Si Quevedo alçara el cap, quin sonet escriuria.

